

Иновативна България през 2030-та година – каква я мечтаете?

Александра Емилова Дандова

Факултет по обществено здраве, Медицински университет, град София

Специалност: Обществено здраве и здравен мениджмънт - магистратура

Контакт: aleksandra_dandova@abv.bg | 0884 269 830

Иновативна България през 2030-та година – каква я мечтая? В първия момент ми мина през главата колко далеч е 2030 година и как ще се е променил животът ни. Но всъщност това са по-малко от 15 години. През това време точно ние, младото поколение, изпълнени с амбиции и нови идеи ще помогнем за изграждането на една иновативна България.

Повече от 7 години работя в сферата на здравеопазването. Дейността в лечебно заведение ме стимулира да запиша и завърша магистърската си степен „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, защото здравето е най-важното и ценно нещо, което имаме и за което трябва да се грижим. Необходимо е да помагаме и на тези, които имат нужда от професионална подкрепа.

Здравеопазването на българския народ трябва да е приоритет не само на Управляващите държавата, а и на всеки един от нас. Трябва да се научим как да се грижим за себе си и да живеем по-здравословно.

Смятам, че основният фокус в областта на здравеопазването на иновативна България е необходимо да се насочи към изграждането на центрове за **профилактика и контрол върху заболяванията**. Трябва и да се осъзнае необходимостта от **промоция на здравето**.

Основна цел на един такъв център е да защитава общественото здраве и сигурност чрез контрол и превенция на заболяванията, нараняванията и уврежданията. Трябва да се обърне внимание на инфекциозните заболявания, хранителните натравяния, здравето в условията на околна среда, безопасността и здравето на работното място, превенцията от злополуки и образователните дейности. Всички са насочени към подобряване на здравето на гражданите.

Фокусът на промоцията на здравето трябва да е насочен не към лечебните заведения, а към хората и институциите, които биха осигурили условия за по-здравословен начин на живот. На хората трябва да се даде възможност да не бъдат пасивни консуматори на здравни

услуги, а да осъществяват по-добър самоконтрол върху собственото си здравно поведение. Това е шанс за по-добър живот.

В медицински контекст преводът на термина „промоция” носи значенията на укрепване, повишаване, подпомагане, утвърждаване на здраве. Това е нов подход пренасочващ грижите за здравето към хората, към личните и социалните ресурси, т.е. промоцията обединява личния избор със социалната отговорност за здраве.

Промоция на здравето и профилактика на болестите са тясно свързани и не трябва да се противопоставят помежду си. След изясняването на всяка една от тях, могат да бъдат изведени и основните различия отразяващи същността им:

- Промоцията на здравето цели да укрепи здравето;
- Профилактиката на заболяванията – да предотврати заболяването или неговите усложнения.

Смятам, че за българския гражданин понятия, като „промоция на здраве“ и „превенция на заболяванията“ са малко познати. Това е основен проблем на здравеопазването. Трябва да се изгради стратегия за повишаване на здравното възпитание на българския народ.

Напълно съм съгласна с твърдението, че здравето е жизнена потребност на човека, но в настоящето тази потребност е ценност, както от медицинска, така и от социална, икономическа, етична, правна, политическа и международна гледна точка. Здравето е потребност, но то е и право на човека – право на добър живот, на реализация и развитие. Здравето е подход към живота, който всеки от нас лично определя, за да достигне своя потенциал за физическо и духовно благополучие.

„Здравият просяк е по-щастлив от болния крал!”

Шопенхауер